

VÝROČNÍ ZPRÁVA OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ COMPITUM O ČINNOSTI V ROCE 2011

ORGANIZACE A POPIS ČINNOSTI

Činnost Občanského sdružení COMPITUM byla již třetím rokem zaměřena na pomoc dětem prostřednictvím osob jim nejbližších - rodičů, nebo těch, kteří je vlivem nepříznivých životních okolností nahradili. Poskytovali jsme dle zákona 108/2006 Sb. registrovanou terénní sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi ve věku 0-18 let, které se ocitly v obtížné životní situaci, nadále máme pověření k sociálně právní ochraně dětí dle zákona 359/1999 Sb. a byla nám udělena dle zák.198/2002 Sb. další akreditace MV ČR pro dlouhodobou dobrovolnickou službu pro program DODO – domácí doučování. Služba byla poskytována bezplatně.

Obtížná životní situace je pro každého člověka šancí dělat věci jinak, než bylo doposud zvykem. Aby se tak mohlo stát, musí dojít k procesu transformace návyků. Je to proces náročný a člověk na něj není rád sám. Samo rozhodnutí provést v životě změnu je těžké. Slovo „compitum“ znamená v latině rozcestí. Rodina, na kterou soustředíme péči, se nachází v tíživé situaci – rozcestí, dalšího rodinného fungování. Pokud se rodiče rozhodnou pro vhodný způsob řešení problému, život rodiny se ustálí a potřeby dětí jsou naplňovány. Jsou-li rodiče zatíženi stresem z pro ně neřešitelné situace, nedostatečnou zkušeností, nebo nemají-li zájem v širší rodině, mají zpravidla snížené schopnosti správně se rozhodovat. Tím je i omezena jejich schopnost vytvořit svým dětem harmonické prostředí.

Občanské sdružení COMPITUM nabízelo proto průvodce – dobrovolníka, který rodině pomáhal tímto obdobím projít. Ani on na to nebyl sám. Jeho oporami byly koordinátorky a sociální pracovnice, které díky kontaktům na odborníky byly schopny najít

optimální způsob řešení rodinných problémů. Neřešily problémy za rodiny, ale pomáhaly jim, aby je vyřešily samy. Rodinám byla poskytována dobrovolnická emocionální podpora určená buď rodičům při péči o děti (handicapované, obtížně vychovatelné, rodičům s handicapem, mladým rodičům), nebo dětem jako pomoc při přípravě do školy, doučování a provázení při volnočasových aktivitách.

PROGRAMY

Nadále jsme realizovali program dobrovolnického provázení **rodičů O.K.MÁTA** a dobrovolnického **doučování dětí DODO**.

V roce 2011 jsme se zaměřili na rozšíření služby mimo Jablonec nad Nisou. Po dlouhém hledání vhodného adepta na pozici koordinátora služby v Železném Brodě jsme našli vhodnou osobu, která byla zaškolená a od 1.7.2011 mohlo dojít k zahájení činnosti železnobrodské pobočky Compita. Velice snadno jsme navázali spolupráci s tamními pracovníky oddělení sociálně právní ochrany dětí a výchovnými pracovníky škol. Za podpory pedagogů proběhla náborová akce na Střední uměleckoprůmyslové škole sklářské, získali jsme první 4 dobrovolníky pro oba programy. Hned zpočátku jsme získali významnou podporu představitelů města, poskytli nám bezúplatně prostory radnice ke školení dobrovolníků a stejně tak i SUPŠS nám pomohla při kontaktech se studentskými dobrovolníky. Během prosince byla zahájena spolupráce se čtyřmi rodinami.

I v Jablonci probíhal nábor dobrovolníků. Na školách (obě gymnázia) jsme získali 8 studentských dobrovolníků, kteří byli v říjnu proškoleni a v listopadu zahájili dobrovolnickou službu. Pro program O.K.MÁTA jsme během roku získali 3 dobrovolnice, ale 1 dobrovolník se s námi ze zdravotních důvodů rozloučil. Stejně tak v červnu ukončily službu dvě studentky, které byly přijaty ke studiu na VŠ.

Terénní sociální služba a oba dobrovolnické programy poskytují rodinám individuálně sestavený komplex podpůrných činností. Jedná se o návštěvy v rodině, základní poradenství v oblasti finanční, rodinného hospodaření, výchovné, vztahové, doprovod při jednání na úřadě, zprostředkování kontaktu s odborným pracovištěm, emoční podporu v tíživé situaci. Vše probíhá podle individuálního plánu, který sestavujeme společně s klientem a průběžně po ukončených krocích společně aktualizujeme. Smyslem naší snahy je pomoci klientovi – rodiči k samostatnosti v oblasti vytváření podmínek pro harmonický vývoj dětí.

Všichni naši dobrovolníci pracují v terénu na základě smluvního vztahu v modelu 1+1, tzn., že jeden dobrovolník se věnuje jednomu dospělému nebo jednomu dítěti. Mezi klientem a dobrovolníkem se tak vytvoří kvalitnější vztah a dobrovolník sám není službou přetěžován.

V programu OK MÁTA pracují dobrovolníci, kteří mají sami rodičovskou zkušenost, jsou starší 21 let a jsou trestně bezúhonní.

Dobrovolníci pro program DODO zletilí být nemusí, mohou pracovat od 16 let. I oni musí prokázat trestní bezúhonnost. V takovémto případě uzavíráme smlouvu se zákonným zástupcem dobrovolníků.

Na službu jsou všichni dobrovolníci připravováni formou školení a po proškolení navštěvují rodiny zpravidla jednou týdně na 2 hodiny. Po dobu výkonu služby mají možnost konzultovat postupy v rodině s koordinátorem, který v rodině zároveň vykonává sociální práci, účastní se společných supervizí s psychologem a mají možnost navštívit ho i individuálně.

VÝSLEDKY ČINNOSTI

Kapacita naší služby v prvním pololetí tohoto roku byla 20, od zprovoznění železnobrodské pobočky je 24 rodin (záleží na závažnosti problematiky). Služba byla v době od 1.1. do 30.6.2011 zajišťována dvěma pracovníci, spolu na 1,5 úvazku, od 1.7.2011 přibyl 0,4 úvazek v Železném Brodě, spolu tedy 1,9. Z důvodu nárůstu složitosti práce v rodinách byly v říjnu zvýšeny úvazky na 2,1.

Během roku 2011 jsme postupně pracovali ve 29 rodinách s 53 dětmi a 39 dospělými. V těchto rodinách byla 28krát využita dobrovolnická služba (někteří z dobrovolníků vystřídali během roku i 2 rodiny). Dobrovolníci odpracovali přes 600 hodin. Sociální pracovníce vykonaly v rodinách přes 700 osobních návštěv a přes 1000 telefonických konzultací. Proběhly dvě případové konference (zde teprve ladíme s pracovníci OSPOD způsob, jakým budou nadále prováděny). Pracovnice konzultovaly osobně 150 krát a telefonicky 240 krát s odborníky.

Supervizi O.K.MÁTA jsme zajišťovali za pomoci psychologa zaměstnaného na dohodu – proběhla 3 setkání, a 9 intervizí. Supervizi dobrovolníků DODO zajišťovala

předsedkyně OSC, proběhla čtyřikrát. Intervizní schůzky dobrovolníků DODO se konaly pětkrát.

Přijetím další pracovnice jsme vytvořili kapacitu nejen pro další sociální službu, ale i pro realizaci služby mimo Jablonec nad Nisou. V Železném Brodě byl zájem o dobrovolnictví markantně vyšší, než v Jablonci. Zde je převaha studentských dobrovolníků. To je dané charakterem středních škol – gymnázia, ze kterých část studentů pokračuje na humanitní obory VŠ. V Železném Brodě je pouze SUPŠS, ale i tak se zde podařilo získat 5 studentů.

V menším zájmu o dobrovolnictví se zřejmě odráží i ekonomická situace na Jablonecku. Nábor dobrovolníků pro práci s rodiči byl průběžný, ale zájemců bylo málo. Pro tuto práci nelze použít zájemce poslané z úřadu práce, protože je to specifická a poměrně náročná služba. Ne každý, kdo se pro ni rozhodne a projde školením, je schopný ji vykonávat, i přes podporu koordinátora a supervizora. Tak v průběhu roku ukončily dobrovolnickou službu 3 dobrovolnice, kterým se zkomplikovala rodinná situace, a nebyly schopné pravidelně klientskou rodinu navštěvovat.

V rámci spolupráce s Centrem sociálních služeb jsme zkusili ve 2. pololetí realizovat pilotní program SPOLU zaměřený na dobrovolnictví seniorů pro seniory. Přes počáteční nadšení nebyl o program zájem jak ze strany potenciálních dobrovolníků, tak ze strany potenciálních klientů – obyvatel Centra sociálních služeb. Program byl pro nezájem po roce ukončen.

SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI INSTITUCEMI

...je pro naši činnost nezbytná. Škála problémů, které naše rodiny řeší je velice široká, proto jsme během roku spolupracovali s těmito institucemi:

OSPOD Města Jablonec nad Nisou, Železného Brodu, Teplíc a Turnova,
Úřad pro mezinárodně-právní ochranu dětí v Brně,
Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy v Jablonci nad Nisou,
Intervenční centrum pro osoby ohrožené domácím násilím ve Vratislavicích nad Nisou,
Rodinná poradna v Liberci,
VTC Turnov,
Středisko výchovné péče Čáp v Liberci,
Speciální ZŠ v Železném Brodě,
Speciální ZŠ v Jablonci nad Nisou, Jugoslávské ul.,
Speciální ZŠ v Jablonci nad Nisou, Liberecké ul. a tamním SPC,
Speciální MŠ ve Hřbitovní ulici,
ZŠ Mozartova v Jablonci nad Nisou,
Oddíl mladých přírodovědců Netopýr při ZŠ Mozartova,
ZŠ v Lučanech nad Nisou,
ZŠ Na Šumavě v Jablonci nad Nisou,
Gymnázium Dr. Randy V Jablonci nad Nisou,
Gymnázium U Balvanu, Jablonec nad Nisou,
Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská v Železném Brodě,
Střední škola řemesel a služeb Jablonec nad Nisou,
DDM Vikýř v Jablonci nad Nisou,
příslušní praktičtí, dětské a odborní lékaři (zvláště psychiatři),
dětský psycholog a klinický psycholog pro dospělé.

Byli jsme požádáni o vypracování zpráv pro Okresní soud v Jablonci nad Nisou a Krajský soud v Liberci.

Podíleli se na komunitním plánování a díky tomu se nám snáze spolupracovalo s dalšími NNO v Jablonci nad Nisou (Centrum sociálních služeb, Rodina 24, Kruháč, Mateřské centrum Jablíčko, Centrum pro zdravotně postižené, Občanská poradna D, Rytmus, Skaut). V rámci této spolupráce jsme se účastnili Týdne sociálních služeb.

FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ

V roce 2010 jsme hospodařili s celkovou částkou	720 004 Kč
z toho od Města Jablonec nad Nisou jsme obdrželi.....	80 000 Kč
a ze stejného zdroje na pilotní projekt SPOLU.....	61 000 Kč
G9LK.....	7 720 Kč
ze stejného zdroje na rozšíření služby.....	50 000 Kč
MPSV	91 000 Kč
od MV ČR	20 000 Kč
od ÚP Jablonec nad Nisou	145 336 Kč
od NROS – Pomozte dětem	233 716 Kč
Nadace EURONISA	10 000 Kč
z vlastních zdrojů jsme použili	21 232 Kč
Z toho mzdové náklady činily	586 978 Kč
kancelářské potřeby	4 661 Kč
drobný dlouhodobý majetek.....	23 740 Kč
školní a didaktické pomůcky pro děti klientů	38 167 Kč
telefon	35 692 Kč
propagace	6 252 Kč
pojištění dobrovolníků	9 726 Kč
další (poplatky, služby, účetní služby).....	14 195 Kč

ZÁVĚR

Naše terénní sociálně aktivizační služba prošla poměrně náročným rokem. Rozšířili jsme služby v Jablonci nad Nisou, založili pobočku v Železném Brodě a zkusili pilotní program a zavedli webové stránky. Ukazuje se, že dobrovolnické programy bude nutno v příštím roce transformovat tak, aby lépe širokou škálu potřeb rodin. Příjemně nás překvapilo velice vstřícné jednání všech institucí v Železném Brodě, které nám velice usnadnilo začátek. Získávání klientů nadále probíhalo ve spolupráci s jinými institucemi, převážně OSPOD. Samy nás oslovily opět jenom 2 rodiny a jednalo se o krátkodobou spolupráci. U ostatních klientů bylo vzhledem k řešené problematice pochopitelné, že jim vyhovovalo diskrétní zkontaktování prostřednictvím pracovnice OSPOD, psychologa, psychiatra.

Během roku jsme si vytvořili a doladili metody práce a spolupráce dvou pracovišť a snažili se zviditelnit v rámci obou měst. Pro tyto účely se nám osvědčila přirozená propagace formou spolupráce s jednotlivými neziskovými organizacemi v rámci komunitního plánování.

Problém máme se získáváním dobrovolníků pro podporu rodičů. Situace je zřejmě ztížena současnou ekonomickou situací na Jablonecku.

V příštím období bychom se chtěli zaměřit na hlubší spolupráci s Úřadem práce a dalšími subjekty k vytvoření společného sociálního podniku. Plány budeme samozřejmě moci realizovat v závislosti na našich finančních možnostech.

Vypracovala Bc. Hana Jiránková,

místopředsedkyně OSC

Schváleno Radou sdružení dne 27. dubna 2012